Raadsvoorstel

Onderwerp	Raadsvoorstel Beheerbegroting 2023-2026
Zaakid	2023-036044
Auteur	Irma de Wit +31793468815 I.J.de.Wit@zoetermeer.nl
Gemeentesecretaris	Huykman, B.J.D.
Afdelingshoofd	Pol R. van der (Reinier)
Portefeuillehouder	Wethouder Iedema

Uiterste behandeldatum (+ reden)	
Programma(s)	Alle
Eerdere besluitvorming	
Samenvatting	De beheerbegroting 2023-2026 is een herijking van de programmabegroting. Als gevolg van gedetailleerde voorcalculatie van de voornemens uit de programmabegroting vindt een aantal wijzigingen plaats tussen programma's.
Bijlagen	Bijlage 1. Tabel verschillen per programma Bijlage 2. Ramingen per product Bijlage 3. Begrotingswijziging

Raadsbesluit

Raadsvoorstel Beheerbegroting 2023-2026
2023-036044

De raad van de gemeente Zoetermeer;
Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 9 mei 2023

besluit

1. De volgende wijzigingen op saldo niveau tussen de programma's in 2023 vast te stellen
   - Programma 1: verlagen met € 166.000
   - Programma 2: verhogen met € 1.269.000
   - Programma 3: verhogen met € 341.000
   - Programma 4: verhogen met € 272.000
   - Programma 5: verhogen met € 273.000
   - Programma 6: verlagen met € 546.000
   - Programma 7: verhogen met € 488.000
   - Overzicht Algemene dekkingsmiddelen: verlagen met € 1.821.000
   - Overzicht Overhead: verlagen met € 109.000

   De mutaties in de meerjarenbegroting 2024-2026 zijn ter kennisname.

2. De mutaties van een aantal reserves en voorzieningen op basis van verbeterde calculaties vast te stellen ten behoeve van:
   - Het waarde vasthouden van bepaalde reserves en voorzieningen die door de raad hiervoor zijn aangewezen;
   - Het inzetten van de brede bestemmingsreserve voor een bedrag van € 630.000 voor het uitvoeren van nazorg op de grondexploitaties;

3. Het aanpassen aan het huidige prijspeil van de investeringen in de openbare ruimte voor een totaalbedrag van € 340.383.

4. De uit dit voorstel voortvloeiende begrotingswijziging vast te stellen.

Over dit besluit geen referendum mogelijk te maken, omdat het een begrotingswijziging betreft
Dit besluit treedt in werking de dag na de bekendmaking daarvan.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad op 26 juni 2023

de griffier, de voorzitter,

drs. R. Blokland MCM drs. M.J. Bezuijen

Toelichting

Probleemstelling en kader

Inleiding
Op 7 november 2022 heeft de gemeenteraad de programmabegroting 2023-2026 vastgesteld. Hierna is een meer gedetailleerde raming gemaakt van alle afzonderlijke budgetten. Dit wordt gedaan om een zo actueel mogelijke financiële begroting te hebben waarop de Planning & Control-cyclus verder wordt gebaseerd. Hierbij valt te denken aan de precieze inzet van personele uren op de verschillende producten en de gedetailleerde planning van onderhoud. Deze gedetailleerde voorcalculaties leiden tot veelal kleine verschuivingen van budgetten. In sommige gevallen leidt dit om financieel technische redenen ook tot een verschuiving tussen programma's. De beheerbegroting is puur een technische begrotingswijziging. Het totaal van de aanpassingen heeft geen effect op het begrotingssaldo.

Dit is de laatste keer dat er een beheerbegroting aan de raad wordt voorgelegd. Vanuit de raad is de vraag gekomen waarom de raad tweemaal een begroting moet vaststellen. Het tweemaal opstellen van een begroting is niet efficiënt. Het voordeel van de huidige werkwijze rondom de beheerbegroting is dat de cijfers meer actueel zijn (omdat de beheerbegroting in de huidige werkwijze op een later tijdstip wordt gemaakt). Dit weegt echter niet meer op tegen de nadelen. Vanaf de begroting 2024 wordt de beheerbegroting geïntegreerd in de programmabegroting. De raad stelt door deze nieuwe werkwijze nog maar één keer de begroting vast. De actualisatie van de cijfers na vaststellen van de programmabegroting gebeurt door middel van afzonderlijke raadsvoorstellen of als meldingen/technische wijzigen bij de tussenberichten.

Beoogd effect
Met de meer gedetailleerde voorcalculatie wordt beoogd een goede gedetailleerde begroting te hebben, waardoor het analyseren van afwijkingen ten behoeve van de overige documenten uit de Planning & Control-cyclus (Tussenberichten en Jaarrekening) eenvoudiger is. Hiermee maakt de beheerbegroting onderdeel uit van de P&C-cyclus.

Voorstel/keuzemogelijkheden/risico's

Argumenten
1. *De geactualiseerde ramingen vereenvoudigen de bewaking van de begroting en maken een betere analyse bij afwijkingen ten opzichte van de begroting mogelijk*

Voorgesteld wordt de wijziging op saldo niveau tussen programma's vast te stellen omdat het een actualisatie van de ramingen betreft die geen inhoudelijke aspecten bevat. Het maakt de bewaking van de begroting eenvoudiger en ook de analyse bij afwijkingen ten opzichte van de begroting.

In de tabel hieronder wordt zichtbaar welke verschuivingen er tussen de programma's zijn. De grote verschuivingen (vanaf ongeveer € 100.000) worden hieronder toegelicht.

x €1.000

	beheerbegroting				programmabegroting				saldo			
programma	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
1.	49.992	49.748	49.905	50.600	50.158	49.966	49.668	50.068	166	217	-237	-532
2.	115.517	113.649	111.420	111.623	114.248	111.977	109.444	109.215	-1.269	-1.672	-1.976	-2.407
3.	25.049	25.283	24.988	25.048	24.709	25.022	24.661	24.711	-341	-261	-327	-338
4.	19.978	19.180	18.786	19.613	19.705	18.866	18.917	19.658	-272	-314	131	45
5.	17.556	17.860	17.825	17.709	17.284	17.565	17.537	17.433	-273	-295	-288	-275
6.	8.909	9.180	10.222	10.276	9.455	9.952	10.994	11.048	546	772	772	772
7.	4.758	5.053	5.380	5.665	4.270	4.573	4.902	5.172	-488	-480	-479	-494
OAD.	-287.598	-293.730	-296.142	-271.323	-285.777	-292.340	-294.459	-268.637	1.821	1.390	1.683	2.686
Vennotschapsbel.	327	-	161	161	327	-	161	161	-	-	-	-
Overhead	46.334	45.791	45.048	45.011	46.443	46.433	45.769	45.556	109	642	720	544
begrotingssaldo	-822	7.987	12.406	-14.383	-822	7.987	12.406	-14.383	-	-	-	-
Eindtotaal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Programma 1 Onderwijs, economie en arbeidsparticipatie.
De begroting met betrekking tot het gemeentelijk vastgoed is naar aanleiding van de beheerplannen technisch herijkt. Dit levert een verschuiving op tussen de programma's waar gemeentelijke gebouwen op verantwoord worden. Dit betreft programma 1 (onderwijshuisvesting), 4 (sport, cultuur en natuur-en milieueducatie), 7 (brandweer en commerciële panden) en overhead (stadhuis). In 2023 is er een voordeel van € 900.000 op onderwijshuisvesting.
Daarnaast zijn de kosten op programma 1 verhoogd met € 385.000 vanwege de kosten van de MRDH. Deze stonden verantwoord op programma 6. Vanwege de samenhang met de economische ontwikkelingen is dit verschoven naar programma 1.
Tenslotte worden als gevolg van een verschuiving van ambtelijke capaciteit de loonkosten voor het sociaal domein met € 280.000 verhoogd.

Programma 2 Samen leven en ondersteunen
Vanwege de vergrijzing lopen de kosten voor de WMO de komende jaren op. Hiervoor was reeds een reservering opgenomen op OAD. Er is nu een gedegen voorcalculatie van de groei gemaakt, waardoor de budgetten voor de WMO op programma 2 zijn verhoogd in 2023 met € 1,375 mln. De reservering op OAD komt hiermee te vervallen. Dit is budgettair neutraal.
Tenslotte worden als gevolg van een verschuiving van ambtelijke capaciteit de loonkosten voor het sociaal domein met € 80.000 verlaagd.

Programma 3 Leefbaarheid, duurzaam en groen
In het raadsvoorstel van de Nota onderhoud openbare ruimte waren de bedragen opgenomen in het prijspeil 2022. Deze zijn nu alsnog verhoogd met de prijsindexatie voor 2023.Dit is ten laste gebracht van de reservering voor prijsstijgingen op OAD. Per saldo is dit budgettair neutraal.
Bij de uitplaatsing van stadsbeheeruitvoering is voor de medewerkers een netto-netto garantie afgesproken. De kosten hiervoor werden verhaald op de gemeente. Deze garantie is nu afgelopen. De kosten stonden echter nog steeds opgenomen in de begroting. Dit is nu gecorrigeerd. De dekking kwam uit de reservering op OAD. Die reservering is nu weer teruggedraaid.

Programma 4 Vrije tijd
De begroting met betrekking tot het gemeentelijk vastgoed is naar aanleiding van de beheerplannen technisch herijkt. Dit levert een verschuiving op tussen de programma's waar gemeentelijke gebouwen op verantwoord worden. Voor programma 4 betreft het in 2023 een bedrag van € 280.000.

Programma 5 Veiligheid
De kosten met betrekking tot de VRH zijn geactualiseerd en deze kosten zijn nu inclusief de kosten van de werkzaamheden van de VRH voor de vergunningverlening. Deze kosten stonden opgenomen op programma 6. Hier vervallen de kosten. Het gaat om € 180.000.
Tenslotte worden als gevolg van een verschuiving van ambtelijke capaciteit de loonkosten voor handhaving verhoogd met € 120.000 (voordeel programma 6)

Programma 6 Dienstverlening en participatie
Zoals op programma 5 vermeld gaan de kosten van de VRH volledig naar programma 5. Dit levert een voordeel op programma 6 van € 180.000.
Er is op verschillende onderdelen formatie overgeheveld naar andere programma's. Het betreft formatie voor de uitvoering van belastingen die naar OAD gaat. Daarnaast verschuiven er werkzaamheden van de vergunningverlening (programma 6) naar de handhaving (programma 5). Tenslotte worden twee formatieplaatsen op het gebied van automatisering ingezet bij het Publieksplein. Per saldo leveren deze verschuivingen een voordeel op van € 150.000.
De kosten van de MRDH worden vanaf nu verantwoord op programma 1 vanwege de relatie met de economische groei. Dat levert op programma 6 een voordeel op van € 385.000.
De voorziening wethouderspensioenen wordt waardevast gehouden door prijsindex toe te voegen. Dit levert vanwege de hoge inflatie een hogere storting op van ruim € 200.000. Dit wordt gedekt vanuit de reservering voor prijsstijgingen op OAD.

Programma 7 Inrichting van de stad
De begroting met betrekking tot het gemeentelijk vastgoed is naar aanleiding van de beheerplannen technisch herijkt. Dit levert een verschuiving op tussen de programma's waar gemeentelijke gebouwen op verantwoord worden. Voor programma 7 levert dit een nadeel op van € 470.000.

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien (OAD)
De reservering voor prijsstijgingen op OAD is verlaagd ten gunste van de het onderhoud openbare ruimte op programma 3 en ten gunste van de loonstijging voor het nieuwe personeel binnen het sociaal domein (vooral programma 1). Tenslotte is deze reservering verlaagd ten behoeve van het toevoegen van de inflatie aan de voorziening wethouderspensioenen. Daarnaast is de reservering voor de groei van de WMO vanwege de vergrijzing afgeraamd ten gunste van programma 2.
Er is formatie voor de uitvoering van belastingen toegevoegd op OAD. Dekking hiervoor komt uit programma 6.
De kosten voor de netto-netto garantie stonden nog per abuis geraamd programma 3. De garantie is inmiddels vervallen. Dit is nu teruggeplaatst op OAD.

Overhead
De begroting met betrekking tot het gemeentelijk vastgoed is naar aanleiding van de beheerplannen technisch herijkt. Dit levert grote verschuiving op tussen de programma's waar gemeentelijke gebouwen op verantwoord worden. Voor de Overhead levert dit een nadeel op van € 100.000.
Er zijn 2 formatieplaatsen met betrekking tot automatisering toegevoegd aan het publieksplein op programma 6. Daarmee verdwijnt deze formatie in de Overhead wat een voordeel oplevert van € 175.000.
Tenslotte worden als gevolg van een verschuiving van ambtelijke capaciteit de loonkosten voor het sociaal domein verlaagd met € 135.000.

Formeel wordt alleen het eerste begrotingsjaar (2023) vastgesteld. De overige jaren zijn ter kennisname; omdat deze de basis vormen voor de perspectiefnota en de Programmabegroting 2024 wordt dit ter kennisname aangeboden.

2. *De benodigde stortingen en onttrekkingen uit reserves en voorzieningen ten behoeve van de uitvoering van de vastgestelde doelen, behoeven een raadsbesluit.*

Door het vaststellen van de belangrijkste mutaties in de reserves en voorzieningen worden:

a). de reserves en voorzieningen waarvoor dit nodig is waardevast gehouden zodat er voldoende middelen beschikbaar blijven voor de bestemming van deze reserves en voorzieningen. Het betreft reserves en voorzieningen die volledig bestemd zijn. In onderstaande tabel staat de waardetoevoeging van de betreffende reserves en voorzieningen in 2023.

waarde aanpassingen reserves en voorzieningen	2023
reserve egalisatie investeringen schoolgebouwen	174.327
voorziening afvalstoffenheffing	41.576
voorziening onderhoud schoolgebouwen	47.103
voorziening riolering	-24.157
voorziening afkoopsommen onderhoud graven	14.787
voorziening wethouderspensioenen	207.723
voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen	308.406

b). wordt de nazorg van grondexploitaties die afgerond zijn, uitgevoerd. Hiervoor zijn middelen gereserveerd in de brede bestemmingsreserve. Door dit beschikbaar te stellen kan het onderhoud worden uitgevoerd.

3. *Bij het vaststellen van de Nota onderhoud openbare ruimte (NOOR) waren de bedragen opgenomen in prijspeil 2022. Dit moet nog worden verhoogd naar prijspeil 2023 om het onderhoud ook daadwerkelijk uit te kunnen voeren.*

De dekking van de kapitaallasten wordt ten laste gebracht van de reservering voor prijsstijgingen op OAD. Dit is reeds in de beheerbegroting verwerkt.

Kanttekeningen

Niet van toepassing.

Financiën

De voorgestelde wijzigingen van dit voorstel zijn per saldo budgettair neutraal. Dit wordt zichtbaar in bijlage 1 waar zowel de saldi van de programmabegroting als die van de voorgestelde beheerbegroting zijn opgenomen, met daarbij de verschillen die leiden tot de begrotingswijziging. Ter informatie is in bijlage 2 een overzicht opgenomen van de ramingen per product.

De begrotingswijziging (bijlage 3) laat de verschuivingen zien over de verschillende programma's.

Controleprotocol

Niet van toepassing.

Participatie en Communicatie

Omdat het een begrotingswijziging betreft en er geen inhoudelijke besluiten worden genomen, is samenspraak niet van toepassing.

Duurzaamheid

Omdat het een begrotingswijziging betreft en er geen inhoudelijke besluiten worden genomen, is samenspraak niet van toepassing.

Toegankelijkheid en bruikbaarheid voor gehandicapten

Omdat het een begrotingswijziging betreft en er geen inhoudelijke besluiten worden genomen, is toegankelijkheid en bruikbaarheid voor gehandicapten niet van toepassing.

Rapportage en evaluatie

Deze begrotingswijziging is een aanpassing op de programmabegroting en loopt qua rapportage mee in de “normale” P&C-cyclus en bijbehorende documenten.

Planning

Behandeling gelijktijdig aan de behandeling van de perspectiefnota, omdat de beheerbegroting de basis is voor de perspectiefnota en het vervolg van de P&C-cyclus.
Eventuele bespreking in de commissie van 12 of 19 juni.
Vaststelling in de raadsvergadering van 26 juni (Voorjaarsdebat).